

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 02 grudnia 2012 roku (data prezentaty) powód K. P., działający przez pełnomocnika, wniósł o ustanowienie z dniem wytoczenia powództwa, rozdzielenia majątkowej między pozwanymi małżonkami J. R. i M. R. oraz o zasądzenie od pozwanych, na rzecz powoda, kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Na uzasadnienie swojego stanowiska powód podniósł, iż jest wierzycielem pozwanego. Prowadzona przeciwko pozwanemu egzekucja wierzytelności jest bezskuteczna, a jej zaspokojenie jego wierzytelności wymaga ustanowienia rozdzielenia majątkowej małżeńskiej /k. 1 – 11/.

Pozwani, J. R. i M. R., działający przez pełnomocnika, wnosili o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda, na rzecz pozwanych, kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przypisanych. Pozwani zakwestionowali bezskuteczność dotychczasowej egzekucji z tytułu należności przekazywane komornikowi przez (...) Sp. z o.o., (...) Sp. z o.o., (...) S.A., (...) S.A. oraz (...) S.A. Zakwestionowali także konieczność dokonania podziału majątku wspólnego małżonków w celu wyegzekwowania wierzytelności. Podnieśli, iż pozwany chce spłacić zadłużenie. Powód świadomie utrudnił prowadzenie egzekucji zwiększając liczbę wierzycieli pozwanego /k. 146 – 154/.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. R. i M. R. pozostają w związku małżeńskim od 07 czerwca 1980 roku /k. 15/. Z małżeństwa posiadają dwoje dorosłych, samodzielnych finansowo dzieci. Pozwani nie zawierali małżeńskiej umowy rozdzielenia majątkowej ani przed zawarciem małżeństwa, ani w trakcie jego trwania /k. 103/.

Wyrokiem z dnia 25 lutego 2013 roku, w sprawie sygn. XXIV C 1202/12, Sąd Okręgowy w Warszawie zasądził od pozwanego J. R., na rzecz powoda K. P., kwotę 6 020 547,95 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 07 września 2012 roku do dnia zapłaty. Orzeczenie zaopatrzone zostało w klauzulę wykonalności w dniu 01 lipca 2013 roku /k. 16/. Wierzyciel zainicjował postępowanie egzekucyjne przeciwko dłużnikowi, prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ciechanowie w sprawie KM 1911/13. Wysokość odsetek w dniu 06 sierpnia 2013 roku wynosiła 715 518,18 zł /k. 17/. W toku postępowania egzekucyjnego komornik podjął szereg czynności zmierzających do ustalenia majątku dłużnika, skierował zajęcia wierzytelności, wynagrodzenia za pracę oraz zajęcia praw majątkowych do wszystkich podmiotów zawnioskowanych przez wierzyciela m.in prawa majątkowego w postaci papierów wartościowych w (...) S.A., wierzytelności z tytułu wszelkich umów, w tym cywilnoprawnych, zobowiązań pozwanego wobec (...) Sp. z o.o. Sp. k.a., i (...) Sp. z o.o. oraz wynagrodzenia za pracę w (...) Sp. z o.o. Sp. k.a., i (...) Sp. z o.o. oraz rachunków bankowych: Bank (...) S.A., (...) Bank (...) S.A., (...) Bank S.A. Centrala /k. 17 – 71, 92 – 93, 102/. Komornik zajął udziały w (...) Sp. z o.o. oraz w Gospodarstwie Rolnym (...) Sp. z o.o. i zlecił ich oszacowanie. Z uwagi między innymi na brak informacji finansowo – księgowych biegły nie dokonał oszacowania wartości udziałów w Gospodarstwie Rolnym (...) Sp. z o.o. /k. 72, 156 – 228/. Według powoda, wartość udziałów pozwanych w Gospodarstwie Rolnym (...) Sp. z o.o. w styczniu 2014 roku wyniosła około 20 000 000 zł. Powód także jest udziałowcem powyższej Spółki, posiada podobne udziały jak pozwany. Działania komornika doprowadziły do wyegzekwowania 0,2% wierzytelności. W skali miesiąca komornik egzekwuje od pozwanego kwoty rzędu 2 000 – 3 000 zł. Każdy dzień opóźnienia w zapłacie wierzytelności rodzi odsetki w kwocie 2 144,31 zł. Podstawą wierzytelności powoda była pożyczka (trzecia) udzielona pozwanemu /k. 18, 73, 286, 289/.

Do majątku wspólnego małżonków należy: mieszkanie o powierzchni 145 m², położone w W. przy ul. (...), dla którego Sąd Rejonowy dla Warszawy – Mokotowa VII Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr KW (...), 460 udziałów w spółce Gospodarstwo Rolne (...) Sp. z o.o. o łącznej wartości nominalnej 23 000 zł, 19 udziałów w Spółce (...) Sp. z o.o. oraz akcje spółki (...) S.A. (na dzień wniesienia pozwu 2 722 611 o wartości 1,64 zł każda) /k. 79 – 81, 90 – 91, 94 – 101/. Mieszkanie pozwanych zakupione zostało w kredycie, który pozwani będą spłacać do 2025 roku. Mieszkanie obciążone jest hipoteką na rzecz Banku (...) są oraz na rzecz dzieci pozwanych /k. 285 – 286/. W

dniu 22 września 2013 roku pozwany zawarł umowę pożyczki ze swoim synem Ł. R., na kwotę 400 000 zł. W dniu 25 września 2013 roku pozwany zawarł umowę z córką A. L., której przedmiotem była kwota 100 000 zł. Powyższe umowy stanowiły podstawę oświadczenia o ustanowieniu hipotek na rzecz dzieci pozwanych, obciążających nieruchomości pozwanych przy ul. (...). Powód złożył zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 300 § 1 k.k. 300 § 2 k.k. i 302 § 1 k.k., przez pozwanego, na szkodę powoda /k. 104 – 113/.

Pozwani są dłużnikami (...) Bank (...) S.A. Zabezpieczenie kredytu stanowiły akcje (...) S.A. Na skutek dokonanego przez komornika zajęcia powyższych akcji, Bank wypowiedział umowę kredytu, stając się wierzycielem wymagalnego roszczenia w kwocie 3 000 000 zł oraz wystąpił na drogę postępowania egzekucyjnego. Pozwany podejmuje starania w celu zawarcia ugody z Bankiem, której zawarcie umożliwiłoby zaspokojenie, przez pozwanego, wierzytelności powoda. Podnosił, iż gwarantem spłaty zobowiązania na rzecz powoda miały być wielomilionowe udziały w Gospodarstwo Rolne (...) Sp. z o.o., a nie jego wynagrodzenie za pracę. Pomiędzy stronami dochodziło do wielu prób ugodowych. Oświadczył, iż zbyt wcześnie zainicjowane, przez powoda, postępowanie egzekucyjne uniemożliwiło spłatę wierzytelności przez pozwanego, na skutek komorniczego zajęcia całego majątku i wypowiedzenia umowy kredytowej przez (...) Bank (...) S.A. /k. 149, 284 – 289/.

Pozwany J. R. ma 57 lat. Pozwany nie posiada majątku osobistego /k. 285/. Od dnia 31 lipca 2013 roku jest Przewodniczącym Rady Nadzorczej (...) Spółka Akcyjna. Trzyletnia kadencja pozwanego upływa w dniu 31 lipca 2016 roku. Za każde uczestnictwo w posiedzeniu Rady pozwany otrzymuje wynagrodzenie w kwocie 1 000 zł netto. (...) zbiera się średnio 2 razy w roku. Pozwany był również Przewodniczącym Rady w poprzedniej kadencji, otrzymywał wówczas wynagrodzenie miesięczne w kwocie 1 250 zł brutto /k. 25/. Z tytułu powołania do Zarządu (...) Spółka Akcyjna pozwany otrzymuje wynagrodzenie w kwocie 4 000 zł brutto, z której komornik zajął 1 360 zł netto /k. 41/. Z tytułu zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. pozwany otrzymuje wynagrodzenie w kwocie 1 400 zł brutto miesięcznie, z której komornik zajmuje 397,31 zł netto /k. 43/. Pozwany posiadał prawo do wierzytelności z tytułu członkostwa w (...) Sp. z o.o. z tytułu członkostwa w Radzie Nadzorczej Spółki, płaconą kwartalnie w kwocie 900 zł brutto (747 zł netto), a także drugiej raty dywidendy w wysokości 23 750 zł brutto (19 237 zł netto). Powyższe wierzytelności Spółka zobowiązała się przekazać na wskazane przez komornika konto /k. 63/. Zobowiązanie wobec pozwanego posiadała także Spółka (...) S.A., w kwocie 10 700 zł, z tytułu pełnienia przez pozwanego funkcji w Radzie Nadzorczej Spółki. Z uwagi na zator płatniczy Spółka nie mogła wywiązać się w terminie z powyższego obowiązku, a po zainicjowaniu postępowania egzekucyjnego zobowiązała się przekazać powyższą kwotę na konto wskazane przez komornika /k. 22/.

Pozwana M. R. ma 56 lat. Z zawodu jest nauczycielką. Pracuje na 1/2 etatu, zarabia 1 470 zł. Nie posiadała wiedzy o wierzytelności powoda wobec pozwanego. Finansami rodziny zawsze zajmował się pozwany /k. 286 – 288/.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych do akt sprawy, w szczególności przesłuchania pozwanych /k. 284 – 288/, dokumentów z akt sprawy egzekucyjnej KM 1911/13.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 52 § 1a krio ustanowienia przez sąd rozdzielnosci majątkowej może żądać (obok jednego z małżonków) także wierzyciel jednego z małżonków, jeżeli uprawdopodobni, że zaspokojenie wierzytelności stwierdzonej tytułem wykonawczym wymaga dokonania podziału majątku wspólnego małżonków.

Powołany przepis przewiduje zatem dwie przesłanki uwzględnienia powództwa wytoczonego przez wierzyciela, tj. istnienie wierzytelności stwierdzonej tytułem wykonawczym oraz uprawdopodobnienie, że w celu zaspokojenia tej wierzytelności konieczne jest dokonanie podziału majątku wspólnego małżonków. Wymóg uprawdopodobnienia, wskazany w art. 52 § 1a krio, zwalnia wierzyciela z obowiązku udowodnienia konieczności podziału majątku wspólnego czy stwierdzenia bezskuteczności egzekucji przez umorzenie postępowania przez komornika. Wystarczające jest natomiast wykazanie rażącej dysproporcji pomiędzy majątkiem osobistym małżonka będącego dłużnikiem, a majątkiem wspólnym. Prawomocne orzeczenie ustanawiające ustrój przymusowy nie prowadzi do podziału majątku

wspólnego, ale do powstania ustroju przymusowego stanowiącego rozdzielność majątkową, w której występują dwa majątki: majątek osobisty męża oraz majątek osobisty żony.

W ocenie Sądu, w przedmiotowej sprawie zachodzą przesłanki uzasadniające uwzględnienie powództwa o ustanowienie rozdzielności majątkowej.

Sąd nie podziela argumentacji pozwanych, iż powód zbyt wcześnie wszczął postępowanie egzekucyjne, które (na skutek wypowiedzenia umowy kredytowej przez (...) Bank (...) S.A.) doprowadziło do zajęcia majątku wspólnego pozwanych, a tym samym pozbawiło pozwanego możliwości spłaty zobowiązania wobec powoda. Nadto, już na etapie zawierania umowy pożyczki, mając świadomość pozostawania pozwanego w związku małżeńskim, powód powinien zabezpieczyć swoje interesy dbając o dokonanie stosownych wpisów odnośnie żony pozwanego. Bez znaczenia dla rozstrzygnięcia przedmiotowego postępowania, w ocenie Sądu, pozostaje także okoliczność, iż pożyczka pozwanego była trzecią, jaką zaciągnął od powoda, a strony wielokrotnie prowadziły rozmowy ugodowe a postępowanie egzekucyjne prowadzone przez komornika jest skuteczne.

Istnienie wierzytelności stwierdzone zostało tytułem wykonawczym – prawomocnym wyrokiem zaopatrzoną w klauzulę wykonalności. Zobowiązanie zaciągnięte zostało przez pozwanego, bez wiedzy i zgody pozwanej. Pozwany nie posiada majątku osobistego, z którego mógłby się zaspokoić wierzyciel. Majątek pozwanych jest zajęty przez komornika. W celu zaspokojenia wierzytelności powód zainicjował postępowanie egzekucyjne, jednakże egzekwowane przez komornika miesięczne kwoty zaspokajają równowartość odsetek za jeden dzień zwłoki w spłacie zobowiązania. Bezspornie kwoty przekazane komornikowi przez (...) Sp. z o.o. i (...) S.A. nie dają gwarancji zaspokojenia wierzytelności powoda. Powyższe rozważania, w ocenie Sądu, dowodzą iż bez podziału majątku wspólnego pozwanych powód nie może zaspokoić swojej wierzytelności stwierdzonej tytułem wykonawczym.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 52 § 1a krio, Sąd orzekł, jak w sentencji.

O kosztach Sąd orzekł na mocy art. 98 k.p.c. w zw. z art. 27 pkt 6 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 roku w zw. z § 6a ust. 1 pkt 9 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.2013.490 j.t.).